

Szegedi házaspár nyert díjat víz alatti filmjével

Vendégek a korallkertben

Cseh Attila és Livia kezében a Prix de la Meilleure Musicale.

Egy szegedi házaspár nemrég díjat nyert Cannes-ban az Ábel birodalmában című tengermélyi filmjével.

Víz alatti filmek világfesztiválja. Hogy ilyen van, méghozzá a világ leghíresebb filmfesztiváljainak helyszínén, Cannes-ban, azt Cseh Attila és Cseh Livia is csak nemrégiben tudta meg. Próba szerencse alapon mindjárt el is küldték az idei fesztiválra a Vörös-tenger csodálatos korallkertjei között forgatott filmjüket, s láss csodát, nyertek. A képek és a zene összhangjáért megítélt díjat. A mezőnyben olyan versenytársaik voltak, mint például a BBC, amely egy 92 tagú stáb által forgatott filmmel nevezett.

A szegedi házaspár is megosztott a munkán: Attila kamerázott, Livia pedig világított a víz alatt. Itthon aztán segítette nekik Rajhona Péter, aki szakszerűen megvágta az anyagot. Attila zenét szerzett a képekhez – egy kölcsönként szintetizátoron –, Livia megírta a szöveget, s megkérték Galkó Bence színművészt, mondja a képek alá. Szilágyi Erzsébet operaénekes egy szép szopránszólóval járult hozzá a film teljességéhez. 15 perces a mű. A képeken a Vörös-tenger mélyének csodavilága, korallkertek lényei, elképesztő szín- és formagazdagság, örökös mozgás és mégis – schol másutt föl nem lelhető nyugalom.

Nagyon szép a szöveg – mondom az egyik alkotónak, Cseh Attilának, bólogat hevesen és elmeséli, de lefordították bár franciára felesége szép szavait, de az nyilván nem ugyanaz, mint magyarul... Livia az öszvérségi testvérpár, Káin és Ábel egymással ellentétes birodalmaként láttatja a két világot: az egyik a föld feletti, amit civilizációnak

mondunk és amelynek „sötét, gazos erdejében” foglyok a testvérgyilkos Káin ember-utódai, mi valamennyien; a másik a víz alatti, a tengermélyi világ, a szelíd Ábel békés birodalma. S bár mindannyian Ábel birodalmában születünk, a magzatvizben töltött kilenc hónap elfelejtett emlékei csak akkor idéződnek bennünk, ha fogylétünkkel ki-szabadulva vendégek lehetünk – mondjuk a Vörös-tengerben. Ezt az élményt érzékíti meg a díjnyertes film, amelynek szegedi díszbemutatója a Belvárosi moziban volt.

Az alkotók: könnyűbúvárok. Attila a szegedi Manta búvárklub elnöke, már negyedik éve. Kilenc évvel ezelőtt kezdett búvárkodni, Livia vagy három hónappal később – a klubban ismerkedtek össze...

– A víz alatt nagyon egymásra vannak utalva a búvárok, és ez a kölcsönös bizalom a víz fölött is érződik – jellemzi Cseh Attila a klubtagokat összefűző kapcsolatát. Elmeséli, hogy a klub kizárólag a víz-szerelétről szól, a búvárkodáshoz kapcsolódó egyéb tevékenységeket, mint mondjuk az oktatást, az ismeretterjesztést a klubon kívül úzik. Viszonylag rendszeresen szerveznek búvárutakat, leggyakrabban az Adriára, de jártak már a Maldív-szigetek is. A vízből soha semmit nem hoznak föl – csak képeket. Ezekkel hosszabbítják meg a maguk számára az élményeket és átadják másoknak is.

Cseh Attila civilben zenész, az idén 15 éves River együttes vezetője. A búvárkodás, fotózás, filmszöveg-írás, víz alatti modellkedés mellett Cseh Livia – bíró.

Rajtuk kívül még soha senki nem csinált víz alatti filmet a tengermély és az ember viszonyáról – a víz szemszögéből.

SULYOK ERZSÉBET

Közzgazdász az EU-csatlakozásról

Aki mer, az nyer – véli Dávid Tamás

Rajtunk múlik, hogy hasznos lesz-e számunkra az EU-csatlakozás: aki élni tud a lehetőségekkel, az előtt hatalmas lehetőségek állnak – véli Dávid Tamás közzgazdász.

Jó lesz nekünk? – tette fel a kérdést az EU-csatlakozás küszöbén álló magyar gazdaságról szóló előadásában Dávid Tamás makroökonómus. Az Eötvös József Szabadelvű Társaság rendezvényén a Budapest Economics nemzetközi kutatóintézet kutatásvezetője leszögezte: a válság attól függ, milyen irányban változik a gazdaság szerkezete 2004 májusáig. Vagyis attól, hogyan tudunk megfelelni az új kihívásoknak, s hogyan tudunk élni az új lehetőségekkel.

Magyarország az elmúlt tizenkét évben nagy változáson ment át, s az átalakulás még nem zárult le. A többi csatlakozás előtt álló országról sem derült még ki, hogy mi lesz a szerepe a kibővült Európai Unióban. A kutatóintézet nemrégiben vizsgálta azt, hogy milyen hatása lesz Magyarországon a csatlakozásnak. – Látványos változás nem következik be 2004 májusában – mondta Dávid Tamás –, hiszen a jogharmonizáció már most szinte befejeződött. Lénye-

A humán tőkét kihasználó gazdasággal megtalálánk helyünket az unióban – fogalmazott a közzgazdász. Fotó: Karnok Csaba

ges különbség azonban, hogy most még nem viselkedünk EU-tagként. A vállalkozók, amikor felméri az előttük álló lehetőségeket, nem gondolnak arra, hogy egy dél-spanyolországi vállalkozó beszállítói is lehetnek, vagy hogy érdemes lenne

kisebb nyugati bankok informatikai rendszerének tenderére pályázniuk.

A másik érdekes kérdés, hogy a jelenlegi tagok hogyan viszonyulnak a most csatlakozó közzel 82 millió emberhez. A kutató úgy látja: egyelőre ők sem

Hemmert: a tárgyaknak szót kell fogadniuk

Kettéfűrészelt pisztolyok, kések, szocialista jelvények, fényképezőgépek, fekete szemüveg és magnetofon alkotják A titkos ügynök című kompozíciót, amely más kollázs-képekkel együtt látható Hemmert János szegedi tárlatán.

A szegedi képzőművészet különös egyénisége a 75 éves Hemmert János festőművész, aki öt év múltán jelentkezett újabb jubileumi kiállítással a Bartók Béla Művelődési Központ B Galériájában. Halklónozó robot, New York 2001. szeptember 11., Hangrögzítő gépcsodák, A titkos ügynök – csak néhány a címek közül. Ezernyi technikai eszköz-ből, alkatrészből, régi kacatból, filléres emlékeinkből épülnek fel a mindennapiainkról mesélő kompozíciók.

– Szeged legöregebb kollázs-festője vagyok, annak idején – néhány évvel utánam – a Budapest-ről hazakerülő Pataki Feri is sok kollázs-képet készített, az ő alkotásai azonban egészen mások, a legkülönbözőbb stílusban képes nagyszerűt létrehozni. Az én munkáim könnyen felismerhetők: összegyűjtött, szófogadásra kényszerített tárgyakból készíték táblakép-festészeti kompozíciókat. Amikor a tárlatátogatók közelebb mennek a képeimhez, gyakran elnevetik magukat, ha rájönnek, hogy miéle tárgyakból készültek – mondja Hemmert János, aki azt is hozzátesszi: a művészember hamarabb észrevesz bizonyos jelenségeket, s míg a többség grafikát rajzol, olajképet fest, ő kollázs-képeken ábrázolja a világot. – Gyakran meg-
esik, hogy egy talált tárgy indítja el a fantáziámat. Az Oroszlán utcában egy háztartási boltban

bukkantam rá nemrégiben egy kottát ábrázoló plakátra. Amikor lejátszották, kiderült, hogy egy népszerű ragtime, a Maple Leaf Rag dallamát adják ki a hangjegyek. Az előadóról, Scott Joplin-ról az internetről szereztem fotót, amit felnagyítottam, a Csermák zenéből kaptam egy klaviatúrát ábrázoló képet, a Tömörkény gimnázium mellől pedig felszedtem és lepréstem két juharlevelet. Mindezek néhány feleslegessé vált CD-vel alkotnak egy kompozíciót a legendás amerikai zeneszerző és zongorista emlékére.

Hemmert János évtizedeken át rajzot tanított a Radnóti Miklós Gimnáziumban, ahol kicsit bogarasnak tűnhetett a diákok szemében, sokan furcsállhatták képeit. Azonban az is előfordult, hogy valamelyik tanítványa ki-dobásra ítélte értéktelen kacattal,

például egy rossz vektorrával ajándékozta meg, mondván: biztosan jó lesz valamire.

– A gondolatiség hajtott a kollázs-képek felé. Lengyel feleségemmel, Marisával – aki a szegedi egyetemen tanított – jártam a Krakkó melletti Nova Hutában egy jeles kortárs művész, Kru-csak műtermében. Megragadtam, ahogyan friss betonba ragasztgattott különböző apró tárgyakat. Éreztem, hogy nekem is valami hasonlót kell kitalálnom. Mindig vonzott a technika, édesapám pénzügyi szakember letéte megszálott amatőr rádióépítő volt Szekszárdon, bátyáim pedig rövidhullámú rádiózással foglalkoztak.

Hemmert János munkái néhány évtized múlva technikorténeti kuriózumokként is érdekesek lehetnek.

HOLLÓSI ZSOLT

Hemmert János kollázs-képeivel a Bartókban. Fotó: Gyenes Kálmán

HÍREK

KÖZMEGHALLGATÁS A SZEGEDI VÁROSHÁZÁN

Szeged Megyei Jogú Város közgyűlése közzmeghallgatást tart csütörtökön 9 órától a szegedi városháza dísztermében. A közzmeghallgatás témája a város közbiztonsága. Az érdeklődők elmondhatják a témával kapcsolatos észrevételeiket, kérdéseket tehetnek fel, valamint megismerkedhetnek a város új rendőrkapitányával, Kovács Mihály alezredessel is.

A HUMÁN KULTÚRA VÁLSÁGA

A Jobboldali Ifjúsági Közzség (Jobbik) szegedi szervezete A humán kultúra és a hazai sajtóállapotok címmel tartja következő rendezvényét. Előadó Gausz Tamás filozófus. Az előadás holnap este hat órákor kezdődik az MDF-klub szegedi, Gyertyámos utca 4. szám alatti helyiségében.

KÖLTÖZIK A VÁMHIVATAL

December 13-a és 15-e között új helyre költözik a szegedi vámhivatal. Egy hét múlva már a volt Csongrád megyei vámhivatal helyén, a Jókai utca 7-9. szám alatt (a Szeged Nagyáruház mögött) fogadják a szegedi vámosok az ügyfeleket. A hivatal telefonszáma nem változik.

FINN KISKARÁCSONY SZEGEDEN

A Szegedi Finn Klub Egyesület rendezésében a Luther-házban (Szeged, Osztróvszky u. 5.) ma 18 órától a Finn Nagykövetség tanácsosa, Maimo Henriksson tart előadást Finnország függetlenségének 85. évfordulója alkalmából. Ezután rendezik meg az egyesület hagyományos kiskarácsonyi ünnepét, a Pikkojoulut. A belépés díjtalan.

VASÚTI VETÉLKEDŐ

A MÁV Rt.-nél 2002 a fiatalok éve volt, amelynek lezárásaként

országos vetélkedőt hirdettek. A háromfordulós játéka ezúttal 13-18 évesek nevezhettek. A területi elődöntőt a szegedi Nagyállomáson rendezték meg. A házigazdák mellett Kecskemétről, Battonyáról, Orosházáról, Mezőtúrról érkeztek versenyzők. A csapatok tesztlapot töltöttek ki, activityt játszottak, keresztrejtvényt fejtettek, valamint ügyességi vetélkedőn vettek részt. Első helyen végeztek az orosháziak, a szegedi Széchenyi István Szakközépiskola és Gimnázium csapata pedig a második lett. A december 16-i budapesti döntőbe csak az orosháziak jutottak.

MIKULÁS IS SEGÍT A RÁSZORULÓKON

A Juventus Rádió Szeged, a Gyermekjóléti Szolgálat és az Alsóvárosi Általános Iskola közösen karácsonyi ajándékokat gyűjt a hátrányos helyzetű családok gyermekeinek. Az alsóvárosi iskola diákjai tizenöt doboznyi plüssfigurát, játékot ajánlottak fel a rászorulóknak. Az akció szervezői szívesen várnak még adományokat. Akik segíteni szeretnének, azok keressék a városban a Juventus Mikulását. Karácsonyig több helyszínen bukkann fel a piros ruhás, december 14-én a Centrum Áruházban, 15-én és 22-én a Tesco második bejáratánál, 21-én pedig az Árpád téri parkolóban.

DARWINRÓL BESZÉLGETNEK A KÁVÉHÁZBAN

Darwin életművének kettőssége címmel rendeznek kávéházi estet ma 18 órától a Juhász Gyula Művelődési Központban. A vendég: dr. Kellermayer Miklós professzor, a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Intézetének igazgatója. A házigazda: Szilágyi Árpád városvédő polgár.

W. A.